

29 พฤศจิกายน 2545 : หน้า ๗

จุลินทรีย์ กักร้ายแฝงในอาหาร

ช่วงปลายปีอย่างนี้ คอฉ่ำมันมากกับอาหาร ขอเสนอประมวลผลการวิเคราะห์ที่ได้เห็นภาพกันว่า ตลอดปีที่ผ่านมา อันตรายหรือพิษภัยที่แฝงมากับอาหารมีมากน้อยเพียงใด

ครั้งนี้ เป็นการประมวลผลการวิเคราะห์จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคในอาหาร ประกอบด้วย สแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส, อี.โคไล, บาซิลลัส ซีเรียส, ซาลโมเนลลา, คลอสทริเดียม ซึ่งเป็นจุลินทรีย์ตัวหลักๆ ที่พบได้บ่อย

สแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส พบมากในสัตว์ปีก เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์ประเภทนม เนย ครีมต่างๆ เป็นแบคทีเรียที่สร้างสารพิษ enterotoxins ทำให้เกิดอาการโรคท้องร่วง อาเจียนอย่างรุนแรง ชักกระตุก หนาวสั่น ซ็อก บางรายอาจมีอาการปวดศีรษะ กล้ามเนื้อเป็นตะคริว ความดันเลือดผิดปกติ

ส่วน **อี.โคไล** พบมากในอาหารเกือบทุกประเภท และเป็นอันตรายอย่างมากกับเด็ก ทำให้เกิดอาการท้องร่วงและซ็อกได้

บาซิลลัส ซีเรียส พบมากในอาหารที่มีส่วนผสมของกะทิ นม เนย และครีมต่างๆ เป็นสาเหตุหลักของโรคท้องร่วง ภาวะอาหารและลำไส้อักเสบ **ซาลโมเนลลา** พบมากในอาหารทะเล สัตว์ปีก ทำให้เกิดโรคซาลโมเนลโลซิส มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน ปวดท้อง มีไข้ อ่อนเพลีย

คลอสทริเดียม เป็นแบคทีเรียที่ทำให้อาหารเป็นพิษ มีอยู่ด้วยกัน 2 สกุล พบมากในบรรดาอาหารแห้งต่างๆ ผักและผลไม้ สำหรับสกุลของคลอสทริเดียม โบทูลินัม นอกจากจะทำให้เกิดโรคอาหารเป็นพิษแล้ว ยังอาจทำให้กล้ามเนื้อเป็นอัมพาต และแพร่กระจายไปถึงระบบหายใจ หัวใจ ถึงแก่ชีวิตได้

ส่วน **คลอสทริเดียม เปรอร์ฟริงเจนส์** ทำให้ปวดท้องอย่างรุนแรง ท้องเดิน และมีก๊าซ

นับแต่เดือน ม.ค.-ต.ค. ที่ผ่านมา สถาบันอาหารได้สุ่มตัวอย่างอาหารพร้อมบริโภค และอาหารสดต่างๆ จำนวน 18 ชนิด ได้แก่ พิซซ่า กาแฟสำเร็จรูป ไส้กรอกอีสาน ขนมจีนน้ำยา น้ำผลไม้ ข้าวมันไก่ เห็ดเข็มทองสด กะหล่ำปลีสด น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง น้ำแข็งบด หอยดิบ รวมทั้งสิ้น 60 ตัวอย่าง

ปรากฏว่ามี 22 ตัวอย่าง ที่ตรวจพบเชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค รายละเอียดดังตาราง

เมื่อเห็นอย่างนี้แล้ว ขอฝากทิ้งท้ายไว้ว่า "ควรเลือกรับประทานอาหารที่มั่นใจว่าปรุงสะอาด ถูกสุขอนามัย เพื่อชีวิตที่ปลอดภัย"

ผลการวิเคราะห์จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคในอาหาร ปี 2545		
ชนิดจุลินทรีย์	อาการที่ตรวจพบ	มาตรฐานของไทย
สแตปฟีโลคอคคัส ออเรียส	พืชชะงะล 1 ตัวอย่าง ข้าวมันไก่ 5 ตัวอย่าง	น้อยกว่า 100 / กรัม
อี.โคไล	กาแฟสำเร็จรูป 2 ตัวอย่าง ไส้กรอกอีสาน 3 ตัวอย่าง น้ำผลไม้ 1 ตัวอย่าง เห็ดเข็มทอง 2 ตัวอย่าง กะหล่ำปลี 1 ตัวอย่าง	น้อยกว่า 3 MPN / กรัม น้อยกว่า 10 MPN / กรัม
บาซิลลัส ซีเรียส	ขนมจีนน้ำยาหะกั 1 ตัวอย่าง	น้อยกว่า 100 MPN / กรัม
ซาลโมเนลลา	หอยสด 1 ตัวอย่าง	ต้องไม่พบ ใน 25 กรัม
คลอสทริเดียม	น้ำตาลทรายขาว 1 ตัวอย่าง น้ำตาลทรายแดง 4 ตัวอย่าง	